P.Z. br. 375

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/26-01/130
URBROJ: 65-26-2

Zagreb, 25. studenoga 2026.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama, s Konačnim prijedlogom zakona,*** koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 25. studenoga 2026. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra demografije i useljeništva Ivana Šipića i državne tajnike Danijelu Blažanović i Mladena Baraća.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/26-01/81
URBROJ: 50301-29/37-26-6

Zagreb, 25. studenoga 2026.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra demografije i useljeništva, Ivana Šipića i državne tajnike Danijelu Blažanović i Mladena Baraća.

REPUBLIKA HRVATSKA – VLADA REPUBLIKE HRVATSKE – ZAGREB 2

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, studeni 2026.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1., a u vezi s člancima 57. i 63. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Zakon o rodiljnim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, br. 152/22. i 34/25.; u daljnjem tekstu: Zakon), temeljni je propis kojim se uređuju prava roditelja i njemu izjednačenih osoba koje se brinu o djetetu na vremenske i novčane potpore, uvjeti i način njihova ostvarivanja i financiranja.

Sadašnje i očekivane demografske promjene iziskuju osmišljavanje različitih mjera podrške obitelji posebice na području obiteljske politike koje će se usmjeriti na stvaranje poticajnog okruženja za obitelj i djecu, a u skladu s demografskim izazovima.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 34/25.) koji je stupio na snagu 1. ožujka 2025. udvostručen je iznos jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete sa ranijih 309,01 na 618,02 eura te su povećana i druga materijalna prava svih skupina korisnika iz sustava rodiljnih i roditeljskih potpora:

Za zaposlene i samozaposlene korisnike za vrijeme korištenja:

- prava na roditeljski dopust za prvih šest mjeseci ako to pravo koristi jedan roditelj, ili prvih osam mjeseci ako to pravo koriste oba roditelja na način da naknada ne može iznositi više od 680 % proračunske osnovice (3.001,79 eura) mjesečno čime je maksimalni iznos naknade plaće povećan sa ranijih 225,5 % proračunske osnovice (995,45 eura)
- prava na roditeljski dopust koje se koristi u polovici punog radnog vremena u dvostrukom trajanju neiskorištenog roditeljskog dopusta za prvo i drugo rođeno dijete
- prava na rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta
- u slučajevima u kojima zaposleni ili samozaposleni roditelj ne ispunjava zakonom propisani uvjet staža osiguranja (prethodno osiguranje)
- za vrijeme korištenja prava na rodiljni dopust ili roditeljski dopust ili rada s polovicom punog radnog vremena ili dopusta za slučaj smrti djeteta osobe na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa; roditelja njegovatelja i osobe koja pruža njegu i pomoć hrvatskom ratnom vojnom invalidu iz Domovinskog rata koji po toj osnovi imaju priznat status osiguranika iz obveznoga zdravstvenog i mirovinskog osiguranja

- prava na roditeljski dopust u trajanju od 30 mjeseci, za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete
- prava na roditeljski dopust u polovici punog radnog vremena koje se koristi u dvostrukom trajanju neiskorištenog roditeljskog dopusta za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete
- prava na dopust za njegu djeteta s teškoćama u razvoju do navršene 8. godine djetetova života.

Povećan je i iznos novčane potpore za korisnike:
- prava na rodiljnu i roditeljsku poštedu od rada (do navršene prve godine života djeteta za prvo i drugo rođeno dijete te do treće godine života djeteta za blizance, treće i svako sljedeće dijete) korisnika koji ostvaruje drugi dohodak, roditelja poljoprivrednika i nezaposlenog roditelja
- prava na rodiljnu (do navršenih šest mjeseci života djeteta) i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu (do navršene prve godine života djeteta za prvo i drugo rođeno dijete te do treće godine života djeteta za blizance, treće i svako sljedeće dijete) korisnika izvan sustava rada
- na istovjetan način propisana je i naknada za posvojitelje za korištenje prava na posvojiteljsku poštedu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu.

Istovremeno, produženo je vremensko trajanje prava na očinski dopust i dopusta drugog posvojitelja.

Slijedom navedenog, u proteklom razdoblju učinjen je značajan iskorak u cilju povećanja prava svih skupina korisnika čime su ostvareni uvjeti za unaprjeđenje materijalnog položaja obitelji s novorođenom djecom odnosno ublažen financijski teret zaposlenih i samozaposlenih roditelja.

Međutim, unatoč poduzetim zakonodavnim aktivnostima u prethodnom razdoblju kojima su se višekratno povećavale novčane potpore, potrebno je sukladno proračunskim uvjetima, zakonskim promjenama obuhvatiti mjere u cilju dodatnog jačanja standarda i kvalitete života obitelji s djecom, a uslijed povećanja životnih troškova potaknutih roditeljstvom, posebice početnih troškova u trenutku rođenja djeteta.

Iako je posljednjim zakonskim promjenama udvostručena visina jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete, potrebno je definirati zakonske pretpostavke koje se odnose na visinu ove potpore, a kako bi se mogla uskladiti s demografskim potrebama i održivim standardom za roditelje u najranjivijem razdoblju djetetovog života. Jednokratna novčana potpora služi za pokrivanje početnih troškova koji se javljaju u trenutku rođenja djeteta kada su potrebna veća ulaganja u opremu i potrepštine pri čemu je potrebno uzeti u obzir i realne troškove života (troškovi opreme djece i slično). Prilagođavanje i daljnji rast ove potpore ocjenjuje se potrebnim i radi jačanja demografskih mjera koje kroz povećanu financijsku sigurnost obiteljima pridonose stvaranju poticajnog okruženja za roditeljstvo.

Umjesto dosadašnjeg modela u kojem je visina jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete bila uređena zakonskom odredbom u visini od 140 % proračunske osnovice, predlaže se propisivanje visine potpore temeljem odluke Vlade Republike Hrvatske čime se stvaraju zakonske pretpostavke za bržu i učinkovitiju reakciju na promjene gospodarskih uvjeta i troškova života u skladu s potrebama obitelji. Predloženim zakonom predviđeno je da se iznos potpore izražava u postotku proračunske osnovice koji se utvrđuje odlukom Vlade Republike

Hrvatske u prosincu tekuće godine za narednu godinu. Na ovaj način osigurava se potrebna fleksibilnost u donošenju odluka o visini potpore, uz zakonski zajamčeni minimum kojim se predviđa da iznos potpore ne može biti niži od 140 % proračunske osnovice, odnosno niži od iznosa potpore ostvarene u prethodnoj godini.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sve intenzivnije ulažu u pronatalitetne mjere pri čemu se posebice ističu mjere ulaganja u povećanje novčanih potpora za novorođeno dijete što dokazuje prepoznavanje važnosti ovih mjera pomoći obiteljima te jasne potrebe za ovakvim davanjima. Predložena mjera pridonosi sinergiji s lokalnim mjerama čime se ostvaruje kumulativni pozitivni učinak te raste ukupna financijska sigurnost obitelji kroz podršku na više razina (lokalna i državna). Kako bi se izbjegla demografska nejednakost (gdje visina podrške ovisi o mjestu prebivališta) nužno je da i potpora s nacionalne razine na određeni način prati ova kretanja, kroz ujednačeniju razinu potpore svim obiteljima odnosno na cijelom području Republike Hrvatske.

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom te posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Ovim normativnim rješenjem potrebno je definirati zakonske pretpostavke na temelju kojih će se omogućiti određivanje visine jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete odlukom Vlade Republike Hrvatske te učinkovitije prilagođavanje iznosa potpore stvarnim potrebama obitelji.

Predloženo rješenje usmjereno je na olakšavanje početnog financijskog pritiska za obitelji što izravno odgovara na potrebu za jačanjem demografskih mjera i stvaranju preduvjeta za poticajno okruženje za obitelj i roditeljstvo.

Ocjenjuje se da će predložena normativna rješenja kojim se predviđa povećanje jednokratne novčane potpore proizvesti pozitivan socijalni učinak kroz poboljšanje statusa budućih korisnika koji će to pravo moći ostvariti (djeca, obitelji, zaposleni i samozaposleni korisnici prava, nezaposleni korisnici, izvan sustava rada i drugi korisnici iz Zakona).

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVODBU ZAKONA

Prema odredbama predloženog Zakona Vlada Republike Hrvatske donijet će odluku u prosincu 2026. godine kojom će se utvrditi visina jednokratne novčane potpore u postotku proračunske osnovice. Sredstva potrebna za provedbu predmetnog Zakona osigurana su u Prijedlogu državnog proračuna Republike Hrvatske za 2027. godinu i projekcijama za 2028. i 2029. godinu na pozicijama Ministarstva demografije i useljeništva, na A653028 DODATNI RODILJNI DOPUST, RODITELJSKI DOPUST I OPREMA ZA NOVOROĐENO DIJETE.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovoga Zakona predlaže se po hitnom postupku sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/2023.) zbog osobito opravdanih razloga. Naime, predložena mjera predstavlja izravnu potporu obiteljima s novorođenom djecom te je potrebno što prije stvoriti zakonodavni okvir za definiranje jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete odlukom Vlade Republike Hrvatske kako bi

se ista pravovremeno donijela i stupila na snagu s danom 1. siječnja 2027. Žurna primjena ove mjere je izuzetno važna budući da se radi o mjeri iz područja obiteljske i pronatalitetne politike te zbog stvaranja povoljnijeg okruženja i financijskih uvjeta za obitelji s novorođenom djecom.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA

Članak 1.

U Zakonu o rodiljnim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, br. 152/22. i 34/25.) u članku 53. iza riječi: „ovim Zakonom“ dodaju se riječi: „te u visini koju odlukom utvrđuje Vlada Republike Hrvatske“.

Članak 2.

Članak 55. mijenja se i glasi:

„(1) Visina jednokratne novčane potpore iz članka 53. ovoga Zakona izražava se u postotku proračunske osnovice, a određuje za kalendarsku godinu odlukom Vlade Republike Hrvatske.

(2) Odluka iz stavka 1. ovoga članka donosi se najkasnije u prosincu tekuće godine za narednu godinu.

(3) Iznos potpore određen odlukom iz stavka 1. ovoga članka ne može biti niži od 140 % proračunske osnovice, odnosno ne može biti niži od iznosa potpore ostvarene u prethodnoj godini.

(4) Pravo na novčanu potporu iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka, pod uvjetima iz članka 54. ovoga Zakona, ima i korisnik za posvojeno dijete, osim ako novčana potpora za to dijete nije prije isplaćena drugom korisniku.“.

Članak 3.

U članku 63. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Korisnik iz članka 8. ovoga Zakona pravo na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete iz članka 53. ovoga Zakona može ostvariti pod uvjetom da je zahtjev za priznavanje prava podnio nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Zavoda u roku od šest mjeseci od dana rođenja djeteta odnosno u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti rješenja o posvojenju djeteta, pri čemu je za utvrđivanje visine potpore mjerodavan dan rođenja djeteta odnosno dan pravomoćnosti rješenja o posvojenju djeteta.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 4.

(1) Postupci ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete započeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona koji nisu pravomoćno okončani, dovršit će se primjenom ovoga Zakona i odredbe o utvrđivanju visine potpore prema danu rođenja djeteta odnosno danu pravomoćnosti rješenja o posvojenju djeteta.

(2) Iznos jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete utvrđen Zakonom o rodiljnim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, br. 152/22. i 34/25), primjenjivat će se do stupanja na snagu odluke Vlade Republike Hrvatske iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Vlada Republike Hrvatske donijet će odluku iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona u roku od osam dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Predloženom odredbom propisuje se da korisnik ima pravo na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete pod uvjetima i u iznosu propisanim ovim Zakonom te u visini koju odlukom utvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

Uz članak 2.

Predloženom odredbom propisuje se način utvrđivanja visina jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete na način da se visina potpore izražava u postotku proračunske osnovice koju Vlada Republike Hrvatske određuje odlukom najkasnije u prosincu tekuće godine za narednu godinu.

Uz članak 3.

Predloženom odredbom propisuje se da je za utvrđivanje visine potpore mjerodavan dan rođenja djeteta odnosno dan pravomoćnosti rješenja o posvojenju djeteta.

Ocjenjuje se legitimnim ciljem ovom odredbom propisati da će se za utvrđivanje visine jednokratne potpore odrediti kao relevantan dan rođenja djeteta odnosno pravomoćnosti rješenja o posvojenju kako se ne bi primijenili različiti iznosi jednokratne potpore prema djeci rođenoj u isto vrijeme, a u slučaju da su zahtjevi za ostvarivanje potpore podneseni u različito vrijeme. Polazeći od činjenice da je rok za podnošenje zahtjeva za jednokratnu potporu dugačak (6 mjeseci od rođenja djeteta i 30 dana od dana pravomoćnosti rješenja o posvojenju djeteta), predloženo zakonsko rješenje je nužno. U protivnom, primjenom kriterija dana podnošenja zahtjeva, korisnici koji bi zahtjev podnijeli prije stupanja na snagu predloženog zakona ostvarili bi naknadu u manjem iznosu čime bi bili u nepovoljnijem položaju u odnosu na korisnike, čija su djeca rođena u isto vrijeme, ali koji bi zahtjev podnijeli kasnije, nakon stupanja na snagu Zakona, radi ostvarivanja uvećanog iznosa.

Uz članak 4.

Predloženom odredbom uređuju se prijelazne odredbe za postupke ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete koji su započeti do dana stupanja na snagu, a nisu pravomoćno okončani. Odredbom se propisuje da će se do stupanja na snagu Odluke Vlade Republike Hrvatske primjenjivati iznos jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete utvrđen Zakonom o rodiljnim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, br. 152/22. i 34/25.) do stupanja na snagu odluke Vlade Republike Hrvatske. Predloženom odredbom uređuju se prijelazni režimi za postupke ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu potporu. Za dijete rođeno prije dana stupanja na snagu Odluke Vlade Republike Hrvatske iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona, odnosno za dijete za koje je rješenje o posvojenju postalo pravomoćno prije toga dana, visina jednokratne novčane potpore utvrđuje se u dosadašnjem iznosu od 140 % proračunske osnovice. Navedeno pravilo primjenjuje se neovisno o tome je li zahtjev podnesen prije ili nakon stupanja na snagu Odluke Vlade, kao i u postupcima koji su započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona, a do toga dana nisu pravomoćno okončani. Ovim se Zakonom stvara pravni temelj kako bi Vlada Republike Hrvatske u roku od osam dana od stupanja Zakona na snagu donijela Odluku o visini jednokratne novčane potpore, s planiranim

stupanjem Odluke na snagu 1. siječnja 2027. godine. Na taj se način osigurava da se novi, uvećani iznos primjenjuje na svu djecu rođenu od 1. siječnja 2027. godine nadalje.

Bitno je naglasiti razliku u odnosu na prijelazno rješenje iz 2025. godine: Za razliku od Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 34/25.), kojim je iznimno bio propisan retroaktivni obračun razlike potpore za djecu rođenu do šest mjeseci prije stupanja zakona na snagu, ovim se prijedlogom dosljedno primjenjuje opće pravilo o mjerodavnom danu rođenja djeteta, odnosno pravomoćnosti rješenja o posvojenju iz članka 3. ovoga Zakona. Time se osigurava puna ravnopravnost korisnika čija su djeca rođena u istom razdoblju te jasna i ujednačena provedba propisa od strane provedbenog tijela.

Uz članak 5.

Ovim člankom uređuje se stupanje na snagu Zakona prvog dana od dana objave u „Narodnim novinama“. Predložena odredba je nužna kako bi se pravovremeno stvorio zakonodavni okvir za definiranje jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete odlukom Vlade Republike Hrvatske te kako bi se ista pravovremeno donijela i stupila na snagu s 1. siječnja 2027.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 53.

Korisnik iz članka 8. ovoga Zakona ima pravo na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete pod uvjetima i u iznosu propisanom ovim Zakonom.

Članak 55.

(1) Jednokratna novčana potpora iz članka 53. ovoga Zakona iznosi 140 % proračunske osnovice.

(2) Pravo na novčanu potporu iz stavka 1. ovoga članka, pod uvjetima iz članka 54. ovoga Zakona, ima i korisnik za posvojeno dijete, osim ako novčana potpora za to dijete nije prije isplaćena drugom korisniku.

Članak 63.

(1) Korisnik iz članka 8. ovoga Zakona pravo na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete iz članka 53. ovoga Zakona može ostvariti pod uvjetom da je pisani zahtjev za priznavanje prava podnio nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Zavoda u roku od šest mjeseci od dana rođenja djeteta odnosno u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti rješenja o posvojenju djeteta.

(2) Pravo na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete ostvaruje se na osnovi zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka, podataka iz matice rođenih odnosno dokaza o pravomoćnosti rješenja o posvojenju djeteta te ostale dokumentacije kojom se dokazuje ispunjenje uvjeta iz članka 54. ovoga Zakona.

(3) Pravo na novčanu potporu iz stavka 2. ovoga članka može se ostvariti donošenjem rješenja koje se sastoji samo od izreke u obliku zabilješke u spisu.

PRILOG - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom javnom savjetovanju o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopuni Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama, s Konačnim prijedlogom zakona
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo demografije i useljeništva
Svrha dokumenta	Izvješće o provedenom javnom savjetovanju o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopuni Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama, s Konačnim prijedlogom zakona
Datum dokumenta	17. studenog 2026.
Verzija dokumenta	I.
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrta zakona, drugog propisa ili akta	Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama, s Konačnim prijedlogom zakona
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	/
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrta	Ministarstvo demografije i useljeništva
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrta?	/
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Da, na portalu e-Savjetovanja od 5. studenog do 15. studenog 2026. https://esavjetovanja.gov.hr/Econ/10444
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Vidjeti u prilogu ovog obrasca.

ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvaćanje	Vidjeti u prilogu ovog obrasca.
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba javnog savjetovanja nije iziskivala dodatne financijske troškove.

Izvješće o provedenom savjetovanju - Javno savjetovanje o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopuni Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama, s Konačnim prijedlogom zakona

R.br.	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
1.	**MIRO OPAČAK** **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA** PRIJEDLOG DODAVANJA NOVOG ČLANKA U ZAKON O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA Posebna prava roditelja s utvrđenim 100 % tjelesnim oštećenjem Predlažem da se u Zakon o rodiljnim i roditeljskim potporama uvrsti novi članak kojim se uređuju posebna prava obitelji u kojima oba roditelja imaju pravomoćna rješenja nadležnog tijela o utvrđenom 100 % tjelesnom oštećenju. Predloženi tekst novog članka: Članak 18.a – Dodatna roditeljska prava roditelja s 100 % tjelesnim oštećenjem (1) Zaposleni ili samozaposleni roditelji, kada oba roditelja imaju pravomoćna rješenja nadležnog tijela o utvrđenom 100 % tjelesnom oštećenju, ostvaruju pravo na dodatni roditeljski dopust u trajanju od 30 radnih dana za svakog roditelja. (2) Za vrijeme korištenja dodatnog roditeljskog dopusta roditelji imaju pravo na novčanu naknadu u skladu s odredbama ovoga Zakona. (3) Pravo iz stavka 1. ovoga članka predstavlja dodatno pravo i ne umanjuje redovno trajanje rodiljnog i roditeljskog dopusta. (4) Pravo se ostvaruje na temelju odgovarajućih pravomoćnih rješenja o utvrđenom 100 % tjelesnom oštećenju oba roditelja. (5) Nadležno tijelo dužno je osigurati jednostavan i pristupačan postupak ostvarivanja ovoga prava. (6) Ministarstvo nadležno za demografiju pravilnikom će pobliže urediti način ostvarivanja ovoga prava. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA Obitelji u kojima oba roditelja imaju 100 % tjelesno oštećenje nalaze se u posebnim životnim okolnostima koje zahtijevaju dodatnu podršku države. Takvim roditeljima potrebno je omogućiti dodatno vrijeme i financijsku sigurnost za skrb, odgoj i podizanje djeteta. Smatram da postojeći sustav treba prepoznati i posebno urediti ovu kategoriju roditelja kako bi se osigurala ravnopravnost u ostvarivanju prava na roditeljstvo i obiteljski život. Predložena zakonska odredba omogućila bi jasnije i pravednije ostvarivanje roditeljskih prava te dodatnu zaštitu dobrobiti djeteta. ZAHTJEV Tražim da Ministarstvo prihvati prijedlog i uvrsti posebnu zakonsku odredbu kojom se roditeljima, kada oba imaju utvrđeno 100 % tjelesno oštećenje, priznaje dodatni roditeljski dopust uz odgovarajuću novčanu naknadu. Pravo na roditeljstvo i obiteljski život mora biti jednako za sve građane, a roditelji s invaliditetom moraju imati odgovarajuću podršku države.	**Nije prihvaćen** Predmetni prijedlozi nisu predmet izmjena i dopune ovog Zakona koja je usmjerena na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete.

R.br.	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
2.	**HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA** **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA** KAZNA ZA POSLODAVCA FIZIČKU OSOBU (ČLANAK 71. STAVAK 2. ZAKONA) Obrtnik kao poslodavac fizička osoba prema važećem tekstu Zakona kažnjava se prema jednako kao pravna osoba, od 1.320,00 do 6.630,00 eura. Predlažemo da se ta kazna izjednači s kaznom za odgovornu osobu poslodavca pravne osobe, kako to propisuju i drugi zakoni, među njima Zakon o radu. Stoga ponavljamo prijedlog iz prethodnog savjetovanja i predlažemo izmijeniti članak 71. stavak 2. Zakona tako da glasi: (2) Poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba poslodavca pravne osobe, za slučaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 390,00 do 1.320,00 eura.	**Nije prihvaćen** Predmetni prijedlog nije predmet izmjena i dopune ovog Zakona.
3.	**HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA** **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA** NAJNIŽA NAKNADA (ČLANAK 32. STAVAK 9. ZAKONA) Ponavljamo prijedlog iz prethodnog savjetovanja, slijedom izmjena iznosa minimalne plaće za 2027. iako to nije predmet ovih izmjena upućenih po žurnom postupku. U prethodnom savjetovanju predložili smo najmanje 219 % proračunske osnovice, što je tada bilo najbliže minimalnoj plaći. Minimalna plaća za 2027. iznosi 1.130,00 eura bruto, a prijedlog HOK-a je da se isti iznos poveća na 256 % proračunske osnovice, što bi iznosilo 1.130,09 eura. Najniža naknada od 159 % proračunske osnovice (701,89 eura) znatno je niža od toga, a obrtnica, osobito u paušalnom sustavu oporezivanja, za vrijeme dopusta ne može raditi. Uvjet rada u punom radnom vremenu i dalje ostavlja bez te zaštite majke koje rade u nepunom radnom vremenu kod poslodavca i uz to imaju registriran obrt. Ovim se izmjenama uvodi mogućnost da se jednokratna potpora usklađuje s troškovima života, a isti razlog vrijedi i za najnižu naknadu roditelja koji zbog djeteta ne može raditi. Stoga predlažemo izmijeniti članak 32. stavak 9. Zakona tako da glasi: (9) Zaposlenom ili samozaposlenom roditelju naknada plaće odnosno novčana naknada utvrđena ovim člankom ne može iznositi manje od 256 % proračunske osnovice, neovisno o tome radi li u punom ili nepunom radnom vremenu.	**Nije prihvaćen** Sveobuhvatno povećanje naknada materijalnih prava korisnika iz sustava rodiljnih i roditeljskih potpora bilo je predmet ranijih zakonskih izmjena te se u okviru ovog Prijedloga zakona ne razmatraju, imajući u vidu da se zakonski prijedlozi ne odnose na uređivanje prava na dopuste iz sustava ovih potpora, već samo na jednokratno pravo.
4.	**HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA** **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA** RAD U OBRTU ZA VRIJEME RODITELJSKOG DOPUSTA (ČLANAK 12. ZAKONA) Za rodiljni dopust Zakon obavljanje poslova izrijekom zabranjuje (članak 12. stavci 2. i 4.) i tu zabranu ne dovodimo u pitanje. Međutim, prema povratnim informacijama od obrtnika koji obrt obavljaju kao drugu djelatnost uz radni odnos često dobivaju	**Nije prihvaćen** Predmetni prijedlog nije predmet izmjena i dopune ovog Zakona. S jedne strane, radi se o pitanju koje se primarno rješava na provedbenoj razini, dok bi s druge strane eventualna zakonska intervencija zahtijevala prethodnu analizu opravdanosti.

R.br.	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
	oprečne odgovore smiju li za vrijeme roditeljskog dopusta nastaviti obavljati obrt i utječe li to na pravo na naknadu. Ustrojstvene jedinice Zavoda u praksi postupaju različito: neke obavljanje obrta dopuštaju, a neke ne. Članak 12. stavak 1. Zakona dopušta poslove „osnovom kojih nema utvrđen status osiguranika u obveznom zdravstvenom osiguranju“, a članak 12. stavak 3. Zakona propisuje gubitak novčane potpore i za „bilo koje druge poslove koji ugrožavaju svrhu“ priznatog prava. Iz važećeg teksta Zakona ne proizlazi nedvojbeno je li obrt koji se obavlja uz radni odnos dozvoljen kao posao osnovom kojega korisnik nema status osiguranika, s obzirom na to da se doprinosi plaćaju po osnovi druge djelatnosti. Predlažemo da se u članku 12. izrijekom propiše da je dozvoljeno korisniku za vrijeme roditeljskog dopusta obavljati obrt kao drugu djelatnost uz radni odnos. Podredno, predlažemo da Ministarstvo i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje izdaju jedinstveno tumačenje koje će primjenjivati sve ustrojstvene jedinice Zavoda. Jasno pravilo potrebno je jer roditelj mora unaprijed znati smije li nastaviti obavljati obrt ili ga mora privremeno obustaviti, kako ne bi naknadno izgubio naknadu i morao vraćati isplaćene iznose.	
5.	**HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA** **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA** OPĆI KOMENTAR Hrvatska obrtnička komora podržava povećanje jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete i njezino brže prilagođavanje troškovima života. Tu potporu ostvaruju i obrtnici kao samozaposleni roditelji. Budući da se visina potpore prenosi iz Zakona u odluku Vlade Republike Hrvatske, predlažemo da Zakon odredi osnovna pravila za donošenje i primjenu te odluke, kako bi roditelji unaprijed znali koliki im iznos pripada. Prijedloge po člancima navodimo u zasebnim komentarima. Dodatno, ukazujemo na pitanja koja u praksi stvaraju pravnu nesigurnost, a još nisu razjašnjena te ih iznosimo u nastavku.	**Nije prihvaćen** Prijedlogom zakona uređuju se zakonske pretpostavke za donošenje odluke Vlade Republike Republike Hrvatske, dok se utvrđivanje visine potpore prepušta odluci Vlade Republike Hrvatske. Ovakvo normativno rješenje nužno je kako bi se osigurala potrebna fleksibilnost i prilagodba iznosa bez potrebe za pokretanjem postupka izmjena zakona. Odluka o visini potpore donosit će se unutar okvira i svrhe definirane samim zakonom, a odluka će biti javno objavljena u „Narodnim novinama“ prije početka isplata jednokratnih novčanih potpora, čime se svim budućim korisnicima unaprijed biti poznata visina potpore.
6.	**UDRUGA OBITELJI S TROJE ILI VIŠE DJECE** **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA** PROGRESIVNO POVEĆANJE JEDNOKRATNE NOVČANE POTPORE PREMA REDOSLIJEDU ROĐENJA DJETETA U ime Udruge Obitelji 3plus, koja zastupa interese obitelji s troje i više djece u Republici Hrvatskoj, pozdravljamo namjeru Ministarstva da omogući fleksibilnije određivanje visine jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete, uz očuvanje zakonom zajamčenog minimalnog iznosa. Smatramo da bi predložene izmjene trebalo iskoristiti i za uvođenje progresivnog povećanja jednokratne potpore prema redoslijedu rođenja djeteta, osobito za treće i svako sljedeće dijete. Prema Popisu stanovništva 2021., obitelji s troje i više djece čine svega 12,4% svih obitelji s djecom u Hrvatskoj. Istodobno, prema podacima DZS-a navedenima u Strategiji demografske revitalizacije Republike Hrvatske do 2033. godine, 32,2% maloljetne djece koja žive u obiteljima odrasta u obiteljima s troje i više djece.	**Nije prihvaćen** Jednokratna potpora za novorođeno dijete isplaćuje se u jednakom, fiksnom iznosu za svako dijete bez obzira na redoslijed rođenja jer je njezina namjena financijska pomoć roditeljima za pokrivanje neposrednih, početnih troškova nakon rođenja koji su u suštini jednaki za svako dijete. Navedenom mjerom osigurava se univerzalna i jednaka podrška svakom djetetu.Predloženo progresivno povećanje iznosa prema redoslijedu rođenja u praksi nema nužno ekonomsko opravdanje jer su početni troškovi opremanja novorođenčeta nerijetko najviši upravo kod prvog djeteta, kada obitelj prvi put kupuje svu potrebnu opremu. Osim toga, demografske potrebe, životni standard i troškovi života razlikuju se među jedinicama lokalne samouprave, pa se na lokalnoj razini ovakve mjere mogu znatno učinkovitije prilagoditi stvarnim potrebama građana.

R.br.	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
	Dakle, relativno malen udio obitelji preuzima odgovornost za odgoj gotovo trećine maloljetne djece koja žive u obiteljima u Hrvatskoj. Taj podatak jasno pokazuje demografsku važnost velikih obitelji i razmjere njihova doprinosa budućnosti hrvatskoga društva. Prema podacima DZS-a za 2024. godinu, od 31.610 živorođene djece s poznatim redoslijedom rođenja, 6.297 djece, odnosno 19,9%, bilo je treće ili sljedeće dijete. Jednokratna novčana potpora, uz funkciju ublažavanja početnih troškova roditeljstva, treba imati i jasnu pronatalitetnu dimenziju. Državna demografska politika treba dodatno vrednovati obitelji koje se odlučuju na rađanje i odgoj većeg broja djece, prepoznajući njihov doprinos demografskoj obnovi Hrvatske. Stoga predlažemo da se zakonom zajamči minimalni iznos jednokratne potpore za svako novorođeno dijete, uz progresivno povećanje prema redoslijedu rođenja, osobito za treće i svako sljedeće dijete. Time bi se na nacionalnoj razini uspostavio sustav koji prepoznaje broj djece u obitelji, neovisno o razlikama među lokalnim demografskim potporama. Prijedlog normativnog rješenja Predlažemo da se odredba kojom se uređuje visina jednokratne novčane potpore dopuni na sljedeći način: „Visina jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete utvrđuje se odlukom Vlade Republike Hrvatske, uzimajući u obzir redoslijed rođenja djeteta, pri čemu iznos potpore za svako novorođeno dijete ne može biti niži od 140 % proračunske osnovice. Odlukom Vlade Republike Hrvatske utvrđuju se progresivno viši iznosi potpore prema redoslijedu rođenja djeteta, osobito za treće i svako sljedeće dijete." Smatramo da bi takvo rješenje predstavljalo konkretan iskorak od potpore koja primarno ublažava početne troškove rođenja prema državnoj demografskoj mjeri koja dodatno vrednuje rađanje svakog sljedećeg djeteta.	
7.	**UDRUGA OBITELJI S TROJE ILI VIŠE DJECE** **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA** UVOĐENJE MOGUĆNOSTI PLAĆENE SKRBI MAJKE O DJETETU DO TREĆE GODINE ŽIVOTA U ime Udruge Obitelji 3plus predlažemo da Ministarstvo u okviru budućih izmjena Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama razmotri uvođenje dobrovoljnog prava na plaćenu osobnu skrb majke o prvom i drugom djetetu do navršene treće godine života, uz mjesečnu naknadu i očuvanje mirovinskog i zdravstvenog osiguranja. Smatramo da je riječ o demografskoj mjeri koja istodobno podupire razvojne potrebe djeteta, ekonomsku sigurnost obitelji i stvaranje povoljnijih uvjeta za rađanje sljedećeg djeteta. Demografsko polazište Prema podacima DZS-a za 2024. godinu, u Hrvatskoj je rođeno 32.069 djece, od čega 14.403 prvorođene i 10.910 drugorođene djece. Dakle, godišnje se rodi približno 25.000 prvorođene i drugorođene djece, što predstavlja osnovicu za procjenu potencijalnih korisnica predložene mjere. Na temelju analize dobne raspodjele živorođenja za razdoblje 2022.–2024., približno 99% djece rađaju žene u dobi od 18 do uključivo 43 godine. Prema našoj	**Nije prihvaćen** Predmetni prijedlozi nisu predmet izmjena i dopune ovog Zakona koja je usmjerena na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete.

R.br.	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
	procjeni, u toj je dobnoj skupini 2024. godine rodilo približno 5,5% žena. Navedeni podaci omogućuju određivanje okvirne populacije potencijalnih korisnica i izradu fiskalnih scenarija, uzimajući u obzir trajanje korištenja prava. Prijedlog novog prava Predlažemo sljedeći model: Dobrovoljno pravo na plaćenu osobnu skrb majke o prvom i drugom djetetu od navršene prve do navršene treće godine života. Jednaka mjesečna naknada od 803,42 eura. Osigurano mirovinsko i zdravstveno osiguranje za vrijeme korištenja prava. Trajni prestanak prava za pojedino dijete povratkom majke na posao. Prestanak prava početkom obveznog rodiljnog dopusta za sljedeće dijete, uz ostvarivanje prava povezanih s novim rođenjem. Bez mogućnosti naknadnog korištenja neiskorištenog dijela prava. Potpuno očuvanje svih postojećih prava, uključujući posebna prava za blizance, treće i svako sljedeće dijete. Svrha mjere jest omogućiti majci stvaran izbor osobne skrbi o djetetu tijekom prve tri godine njegova života, uz očuvanje osnovne ekonomske i socijalne sigurnosti. Razvojno i demografsko obrazloženje Prve tri godine života razdoblje su intenzivnog neurorazvoja, oblikovanja sustava regulacije stresa, razvoja emocionalne samoregulacije i uspostavljanja obrazaca privrženosti. Kvaliteta, stabilnost i responzivnost odnosa s primarnim skrbnikom u tom razdoblju imaju osobitu važnost za razvoj djeteta. Mogućnost dulje majčine prisutnosti, uz odgovarajuću ekonomsku sigurnost, može poduprijeti kontinuitet skrbi i smanjiti vremenski i organizacijski pritisak povezan s povratkom na tržište rada. Predložena mjera ima i važnu potencijalnu demografsku dimenziju. Odluka o drugom djetetu povezana je s ekonomskom sigurnošću, mogućnošću usklađivanja obiteljskih i profesionalnih obveza, raspoloživim vremenom za skrb te doživljajem roditeljskog opterećenja. Omogućavanje majci da ostane uz prvo dijete tijekom prve tri godine njegova života, bez neposrednog pritiska povratka na posao i uz predvidivu naknadu, moglo bi smanjiti dio prepreka za ostvarivanje sljedeće trudnoće i rađanje drugog djeteta. To je osobito važno jer dio roditelja nakon prvog djeteta ne ostvaruje drugo roditeljstvo. Demografska politika zato treba, uz poticanje prvog rođenja, stvarati uvjete koji olakšavaju prijelaz s prvog na drugo dijete. Predložena mjera podupire upravo taj prijelaz, uz očuvanje slobode roditeljske odluke. Majka koja želi ili mora ranije nastaviti raditi može to učiniti, pri čemu korištenje dodatnog prava prestaje. Okvirna fiskalna procjena Na temelju godišnjeg broja prvorođene i drugorođene djece te mjesečne naknade od 803,42 eura izrađeno je pet scenarija različitog trajanja korištenja prava. U maksimalnom scenariju, kada bi sve potencijalne korisnice koristile dodatna 24 mjeseca naknade, godišnji izdatak za same naknade u stabiliziranom sustavu iznosio bi približno 488 milijuna eura. Uz ilustrativnu pretpostavku dodatnih 25% izdataka za osiguranje, bruto procjena iznosi približno 610 milijuna eura godišnje.	

R.br.	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
	U scenarijima različitog odaziva i trajanja korištenja prava modelirani godišnji bruto izdaci kreću se od približno 122 do 610 milijuna eura. Važno je naglasiti da navedeni fiskalni model još ne uključuje učinak rođenja sljedećeg djeteta tijekom razdoblja korištenja prava. Budući da bi početkom obveznog rodiljnog dopusta za novo dijete prethodno pravo prestalo, stvarno trajanje isplate dodatne naknade bilo bi kraće kod majki koje ponovno ostvare pravo na rodiljni dopust prije isteka predviđenog razdoblja. Uključivanje učestalosti i vremenskih razmaka između uzastopnih poroda omogućilo bi precizniju procjenu trajanja korištenja prava i proračunskih izdataka. Pritom je potrebno odvojeno obračunati prestanak prethodne naknade i početak prava povezanih s novim rođenjem. Navedeni iznosi predstavljaju okvirne bruto scenarije, a ne službenu procjenu neto dodatnog troška za državni proračun. Za konačnu procjenu potrebno je utvrditi stvarne troškove osiguranja, odnos prema postojećim pravima i očekivani odaziv korisnica. Prijedlog za buduće zakonske izmjene Predlažemo da Ministarstvo pokrene izradu zakonskog rješenja kojim bi se majkama omogućilo dobrovoljno korištenje prava na plaćenu osobnu skrb o prvom i drugom djetetu od navršene prve do navršene treće godine života, uz mjesečnu naknadu od 803,42 eura te osigurana prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja. Predlažemo da se pritom izradi procjena fiskalnih i demografskih učinaka, uključujući utjecaj na prijelaz s prvog na drugo dijete, vremenske razmake između poroda i trajanje korištenja prava. Smatramo da bi takva mjera predstavljala značajan iskorak u razvoju obiteljske i demografske politike, jer bi omogućila veću slobodu izbora roditeljske skrbi tijekom ranog djetinjstva i pridonijela stvaranju povoljnijih uvjeta za rađanje sljedeće djece.	
8.	**PRAVOBRANITELJ/ICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA** **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA** **KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA** Poštovani, Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova (dalje u tekstu: Pravobraniteljica), kao neovisno tijelo nadležno za suzbijanje diskriminacije u području ravnopravnosti spolova (sukladno čl. 19.st.1. Zakona o ravnopravnosti spolova, Narodne novine, broj 82/08, 69/17), prati provođenje toga Zakona i drugih propisa koji se tiču ravnopravnosti spolova (čl.22.st.1. Zakona). U svom radu Pravobraniteljica kontinuirano posvećuje pažnju području rodiljnih i roditeljskih potpora kao i pitanju demografske politike te kroz svoja godišnja izvješća o radu o navedenom izvješćuje i Hrvatski sabor. Pravobraniteljica se uključila u postupak javnog savjetovanja o Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama, s Konačnim prijedlogom zakona (dalje u tekstu:	**Nije prihvaćen** Predmetni prijedlozi nisu predmet izmjena i dopune ovog Zakona koja je usmjerena na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete.U odnosu na prijedlog preispitivanja različitih vremenskih rokova za ostvarivanje prava na jednokratnu novčanu potporu s osnove rođenja ili posvojenja djeteta potrebno je istaknuti da iako se u potpunosti uvažava nastojanje da se osigura jednak položaj navedenih korisnika, različito propisani rokovi prema važećem propisu odražavaju specifičnu narav i pravni okvir procesa posvojenja koji se razlikuju od okolnosti vezanih uz rođenja djeteta (poput neposrednog zdravstvenog i fizičkog oporavka majke) te bi bilo potrebno podrobnije argumentirati razloge uvođenja eventualnih drukčijih rješenja kako za biološke roditelje tako i za posvojitelje.

R.br.	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
	Prijedlog) te svakako pohvaljuje predviđene izmjene i dopunu koje su usmjerene na dodatno povećanje standarda i kvalitete života obitelji s djecom i to kroz predloženu izmjenu dosadašnjeg modela koji regulira pravo na isplatu jednokratne novčane potpore. Naime, umjesto dosadašnjeg modela u kojem je visina jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete bila uređena zakonskom odredbom u visini od 140% proračunske osnovice, predlaže se propisivanje visine potpore temeljem odluke Vlade Republike Hrvatske čime se stvaraju zakonske pretpostavke za bržu i učinkovitiju reakciju na promjene gospodarskih uvjeta i troškova života u skladu s potrebama obitelji. Međutim, Pravobraniteljica koristi ovu priliku kako bi ukazala i na pojedina pitanja za koja smatra da bi ih trebalo preispitati u postojećem Zakonu o rodiljnim i roditeljskim potporama (ZRRP), na što ukazuju i pritužbe koje zaprima u ovom području. I./ Tako se Pravobraniteljica kontinuirano zalaže za uvođenje isplate dvostrukih novčanih naknada i potpora iz sustava rodiljnih i roditeljskih potpora u slučajevima poroda blizanaca, odnosno trostrukih u slučaju rođenja trojki, a što nije predviđeno ovim Prijedlogom radi čega je Pravobraniteljica stajališta da bi i navedenu problematiku svakako trebalo uključiti u ovaj Prijedlog zakona. II./ Također, prilikom posljednjih izmjena i dopuna ZRRP-a (početak 2025. godine) Pravobraniteljica je pohvalila izmjene usmjerene na jasniju provedbu u odnosu na propise obveznog zdravstvenog osiguranja radi čega su se u ZRRP dodale odredbe koje se odnose na primjenu iste osnovice za naknadu plaće prilikom određivanja osnovice za naknadu plaće u situaciji kada majka započinje koristiti roditeljski dopust nakon što je bila u korištenju rodiljnog dopusta. Međutim, Pravobraniteljica je istodobno ukazala i na potencijalne prijepore odnosno nedoumice obzirom da iz predmetnih zakonskih izmjena nije proizlazilo da bi se iste odnosile i na slučajeve u kojima je postojao određeni prekid između korištenja navedenih prava odnosno na slučajeve u kojima se propisana prava ne koriste neposredno i bez ijednog dana prekida već je isplaćena samo jedna ili niti jedna plaća u šestomjesečnom razdoblju (kao npr. uslijed korištenja godišnjeg odmora). III./ U kontekstu posljednjih izmjena i dopuna Pravobraniteljica je postupala i u odnosu na položaj žena obrtnica vezano uz ostvarivanje njihovih prava sukladno ZRRP-u te je podržala inicijativu da se vlasnicama obrta iznos potpore poveća na 219 % proračunske osnovice odnosno na 966,75 eura. Naime, Hrvatska obrtnička komora je ukazala kako se u tadašnjim izmjenama i dopunama ZRRP-a predviđalo da samozaposlenom roditelju naknada plaće ne može biti manja od 159 % proračunske osnovice, što iznosi 701,89 eura te da će to biti znatno povećanje u odnosu na dotadašnjih 2,19 eura naknade po danu za obrtnice u paušalnom oporezivanju. Međutim, proizlazi kako je isti iznos bio predviđen i za nezaposlene osobe radi čega je bilo zatraženo da se vlasnicama obrta iznos potpore poveća na 219 % proračunske osnovice odnosno na 966,75 eura, što je najbliže iznosu minimalne plaće, za koji se smatra da je i minimalan iznos potreban majci koja posao stavlja u mirovanje. Pravobraniteljica je podržala navedeni prijedlog koji nije bio prihvaćen te i nadalje smatra da bi svakako trebalo razmotriti normativna rješenja i mogućnosti za	

R.br.	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
	povećanje naknada iz sustava rodiljnih i roditeljskih potpora za žene obrtnice. IV./ Pravobraniteljica posebice važnim smatra ukazati i na problematiku povezanu sa ostvarivanjem prava na dopust trudne radnice, a koja i nadalje egzistira posebice kroz značajniji broj zaprimljenih pritužbi u ovom području tijekom 2026. godine. Naime, Pravobraniteljica je počevši od 2023. zaprimila određeni broj predmetnih pritužbi, posebice putem Udruge SIDRO – odgojitelji u zaštiti prava djeteta u dječjem vrtiću. U određenom broju ovih pritužbi, Pravobraniteljica je tijekom 2025. godine dječjim vrtićima kao poslodavcima te JLP(R)S kao osnivačima uputila preporuke koje su u većini slučajeva bile prihvaćene te je dopust trudne radnice u konačnici bio odobren. Međutim, u pojedinim slučajevima (koji su se nastavili i tijekom 2026. godine), preporuke Pravobraniteljice nisu bile uvažene te su poslodavci i dalje ostali kod svojih odluka kojima se odbija zahtjev za ostvarivanjem prava na dopust trudne radnice. Osim poslodavcima, Pravobraniteljica se u okviru svojih zakonskih ovlasti obraćala i Državnom inspektoratu RH kao i mjesno nadležnim prosvjetnim inspekcijama, sa zahtjevom za provođenje odgovarajućih nadzora. Naime, riječ je o neujednačenoj praksi u postupanju prilikom ostvarivanja prava na dopust trudne radnice, kako od strane liječnika specijalista medicine rada, tako i od strane poslodavaca, iako je nesporno da bi, sukladno relevantnim propisima, trudne radnice imale navedeno pravo. Udruga SIDRO je navela kako su pojedini poslodavci čak prijetili otkazom radnicama nastojeći ih uvjeriti da odustanu od zahtjeva za korištenje prava dok je istovremeno druga polovica trudnih radnica bez problema ostvarivala ovo pravo. Prema navodima Udruge SIDRO, poslodavci ponekad donose odluke o raspoređivanju radnica na poslove odgojiteljica, ali ne u jaslicama nego u program predškole i to čine bez dodatka ugovoru o radu, a sve češći su bili prijedlozi i da se radnice rasporedi na rad u samo jednom od mnogih segmenata rada odgojitelja, bez neposrednog rada s djecom, unatoč državnom pedagoškom standardu. Pravobraniteljica je u ovom području postupala posebice vezano uz neujednačenu praksu odnosno neujednačena mišljenja liječnika specijalista medicine rada o štetnim utjecajima na zdravlje trudnih odgojiteljica i njihovoj sposobnosti za rad u dječjem vrtiću. Pritom Pravobraniteljica ni na koji način nije ulazila u stručnu procjenu predmetnih mišljenja već je ukazala na njihovu neujednačenost odnosno na okolnost da se za ista radna mjesta (odgojitelja u dječjim vrtićima) od strane različitih liječnika specijalista medicine rada donose različita mišljenja o sposobnosti trudnih radnica/odgojiteljica za rad u vrtiću i o štetnim utjecajima na zdravlje trudnica, bez jasnih osnova za takvo različito postupanje. Kao rezultat navedenog postupanja Pravobraniteljica je još tijekom 2023. nadležnim tijelima (tadašnji SDUDM, HZZO, HZJZ i Ministarstvo zdravstva) bila uputila preporuke usmjerene na žurno ujednačavanje postojeće prakse kao i na izradu odgovarajućih smjernica, protokola ili drugih adekvatnih dokumenata kojima bi se ujednačila postojeća praksa. S tim u vezi, s ciljem ujednačavanja postojeće prakse među svim specijalistima medicine rada i sporta Služba za	

R.br.	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
	medicinu rada i sporta, prevenciju invalidnosti i psihosocijalne rizike na radnom mjestu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u suradnji s Hrvatskim društvom za medicinu rada tijekom 2023. izradila je smjernicu o postupanju u navedenom slučaju, a što je bila jedna od preporuka Pravobraniteljice. Međutim, unatoč svim do sada poduzetim mjerama, iz zaprimljenih pritužbi proizlazi kako predmetna problematika i nadalje nije riješena. Imajući u vidu značaj ove problematike, Pravobraniteljica istoj posvećuje značajniju pažnju u svojim godišnjim izvješćima o radu podnesenima Hrvatskom saboru i u kojim izvješćima kontinuirano daje slijedeću preporuku: „Prilikom budućih izmjena i dopuna ZRRP-a razmotriti mogućnost prema kojoj bi se trošak naknade plaće za vrijeme korištenja prava na dopust trudne radnice (kao i na dopust radnice koja je rodila i dopust radnice koja doji dijete) prebacio sa poslodavca na drugo odgovarajuće tijelo (ili državu), pri čemu bi ta naknada i dalje bila u visini prosječne plaće isplaćene u posljednja tri mjeseca koja prethode mjesecu u kojem se stječe pravo na taj dopust.“ Obzirom kako se radi o kompleksnoj problematici koja uključuje više sudionika i područja (medicina rada, zaštita na radu, poslodavac) odnosno multidisciplinarni pristup i međusektorsku koordinaciju, Pravobraniteljica smatra važnim rješavanju iste pristupiti na sustavan način, a što bi uključivalo i preispitivanje postojećeg pravnog okvira u ovom području (uključujući i ZRRP), sve u cilju jasnijeg normativnog uređenja koje bi doprinijelo dokidanju postojeće neujednačene prakse (kako vezano uz odgojiteljice zaposlene u dječjim vrtićima, tako i za trudne radnice zaposlene na drugim radnim mjestima kao što su učiteljice u školama, medicinske sestre u zdravstvenim ustanovama i slično). S tim u vezi, Pravobraniteljica je posebice uočila da se u pojedinim slučajevima kao spornim javlja tumačenje odredbe čl. 25.st.3. Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama (Narodne novine 152/2022, 34/2025) koja glasi: „Odluku iz stavka 2. ovoga članka poslodavac je obvezan donijeti u roku od osam dana od dana zaprimanja zahtjeva, a ako poslodavac u navedenom roku ne donese odluku, smatrat će se da je to pravo priznao od idućeg dana nakon što je taj rok istekao.“ Naime, postavlja se pitanje da li u takvim slučajevima dopust trudne radnice nastupa po sili zakona protekom toga roka odnosno na koji način se navedena odredba tumači i primjenjuje u praksi. V./ Pravobraniteljica je, posebice tijekom 2025. i 2026. godine, zaprimila značajniji broj pritužbi i očeva/muškaraca koje su se odnosile na njihovu nemogućnost korištenja neprenosivog dijela roditeljskog dopusta (u trajanju od dva mjeseca) zbog radno pravnog statusa majke djeteta koja u trenutku rođenja djeteta nije bila zaposlena. Iako su postupanja HZZO-a u takvim slučajevima bila utemeljena na ZRRP-u (čl.17.st.3.), očevi su iskazivali sumnju na spolnu diskriminaciju navodeći kako bi njihovo pravo trebalo biti individualno pravo koje se ne bi smjelo uvjetovati radnim statusom majke djeteta. Također su smatrali a postojeće normativno rješenje nije u skladu sa Direktivom (EU) 2019/1158 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružatelja skrbi i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2010/18/EU.	

R.br.	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
	S tim u vezi, Pravobraniteljica je analizirala relevantan pravni okvir te je ustanovila kako je u postupku javnog savjetovanja o Nacrtu prijedloga Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama, s konačnim prijedlogom zakona, a koje savjetovanje je bilo krajem 2022. godine, već bilo ukazano na predmetnu problematiku, ali da navedena primjedba nije bila prihvaćena uz obrazloženje da se spomenutom Direktivom „propisuju isključivo prava zaposlenih i samozaposlenih roditelja odnosno prava na roditeljski dopust svakog od roditelja u trajanju od četiri mjeseca te istom nisu obuhvaćene druge kategorije korisnika prava na roditeljski dopust. U okviru sustava rodiljnih i roditeljskih potpora predviđena su prava drugih skupina korisnika ovisno o njihovom radno-pravnom statusu.“ Obzirom na značajniji broj pritužbi zaprimljenih u ovom području, Pravobraniteljica smatra da bi svakako trebalo dodatno preispitati predmetnu zakonsku odredbu iz ZRRP-a imajući pritom u vidu i situacije u kojima se očevima onemogućava korištenje neprenosivog dijela roditeljskog dopusta zbog nezaposlenosti majke u vrijeme rođenja djeteta. Pravobraniteljica je načelnog stajališta da bi i u takvim situacijama očevima trebalo omogućiti korištenje neprenosivog dijela roditeljskog dopusta, bez obzira na radno pravni status majke u trenutku rođenja djeteta, a sve u cilju daljnjeg promicanja načela ravnopravnosti spolova u području roditeljske skrbi te usklađivanja privatnog i poslovnog života. VI./ Pravobraniteljica je putem zaprimljenih pritužbi uočila i potrebu dodatnog preispitivanja odnosno normativnog uređenja ZRRP-a u dijelu koji se odnosi na reguliranje prijenosa prenosivog dijela roditeljskog dopusta između roditelja. S tim u vezi, Pravobraniteljica ponavlja svoj prijedlog da se preispita i dodatno razradi odredba čl.14. ZRRP-a na način da ista detaljnije i konkretnije regulira način postupanja HZZO-a i procedure u slučajevima u kojima između roditelja (koji imaju zajedničku roditeljsku skrb) postoji neslaganje oko načina korištenja prava iz ZRRP-a, uključujući posebice i slučajeve u kojima jedan od roditelja odbija dati suglasnost za prijenos svojeg prenosivog dijela roditeljskog dopusta na drugog roditelja (posebice ukoliko to čini bez opravdanog razloga odnosno sam ne želi koristiti navedeno pravo). Također, Pravobraniteljica predlaže i da se preispita odredba čl.22.st.2. alineja 4. u dijelu koji uvjetuje suglasnost roditelja koji je na izdržavanju kazne zatvora za prijenos prava iz sustava rodiljnih i roditeljskih potpora na drugog roditelja, pri čemu posebice treba imati u vidu i obuhvatiti životne situacije u kojima je jedan od roditelja na izdržavanju kazne zatvora koja mu je izrečena zbog nasilja u obitelji kao i zbog kaznenih djela počinjenih na štetu članova obitelji i bliskih osoba (bez obzira na duljinu izrečene kazne zatvora) ili se zbog počinjenih drugih kaznenih djela nalazi na izdržavanju kazne zatvora u duljem trajanju uslijed čega je upitno da li će uopće biti u mogućnosti koristiti prava propisana ZRRP-om, bez obzira da li je tom roditelju pritom sudskom odlukom na bilo koji način ograničena roditeljska skrb. VII./ Pravobraniteljica smatra važnim ukazati i na problematiku uvjeta za ostvarivanje prava na rodiljnu i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu te prava na novčanu naknadu za vrijeme korištenja tih prava za roditelje izvan sustava rada, propisanih člankom 41. stavkom 2. ZRRP-a. Naime, tijekom postupanja po nedavnoj pritužbi Pravobraniteljici je skrenuta pozornost na moguće nepovoljne učinke predmetne	

R.br.	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
	odredbe na pojedine kategorije korisnika/ica, ovisno o njihovu državljanstvu i prethodnom boravišnom statusu, zbog čega je nadležnom ministarstvu uputila prijedloge za preispitivanje predmetnih uvjeta (prijedlozi su detaljnije pojašnjeni i obrazloženi u dopisu Pravobraniteljice u predmetu PRS 01-05/26-21 od 23.10.2026. godine). Predmetnom odredbom propisano je kumulativno ispunjavanje uvjeta zdravstvenog osiguranja, najmanje pet godina neprekidnog prebivališta u Republici Hrvatskoj te hrvatskog državljanstva, stalnog boravka ili dugotrajnog boravišta. Iako se radi o naizgled neutralnim uvjetima, njihova primjena može osobito nepovoljno djelovati na državljanke trećih zemalja koje su prije stjecanja stalnog ili dugotrajnog boravka više godina zakonito boravile u Republici Hrvatskoj na temelju privremenog boravka. Budući da se to razdoblje evidentira kao boravište, a ne prebivalište, ne uračunava se u propisani petogodišnji uvjet, zbog čega ove korisnice za ostvarivanje predmetnih prava u praksi moraju ostvariti najmanje devet, odnosno deset godina boravka u Republici Hrvatskoj, ne računajući vrijeme potrebno za odobravanje odgovarajućeg statusa. Pravobraniteljica stoga upozorava na mogući rizik neizravne višestruke, odnosno intersekcijske diskriminacije na osnovi spola i statusa, s obzirom na to da bi navedeni uvjet mogao osobito nepovoljno djelovati na žene ovisno o njihovu prethodnom boravišnom statusu. Predmetnu odredbu potrebno je sagledati i u kontekstu prava Europske unije, osobito Direktive Vijeća 2003/109/EZ o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem, čiji članak 11. stavak 1. točka (d) propisuje pravo na jednako postupanje u području socijalne sigurnosti, socijalne pomoći i socijalne zaštite. U tom je smislu značajna presuda Suda Europske unije od 29. srpnja 2024. u spojenim predmetima C-112/22 i C-223/22, kojom je potvrđeno da se osobama s dugotrajnim boravištem pristup tim pravima ne može uvjetovati dodatnim razdobljem boravka nakon stjecanja tog statusa. Također, potrebno je uzeti u obzir položaj državljanki drugih država članica Europske unije koje su koristile pravo slobode kretanja i boravka, imajući u vidu načelo jednakog postupanja iz članka 24. Direktive 2004/38/EZ i članka 4. Uredbe (EZ) br. 883/2004. Slijedom navedenog, Pravobraniteljica smatra potrebnim prilikom izmjena i dopuna Zakona preispitati uvjete iz članka 41. stavka 2., osobito opravdanost i proporcionalnost zahtjeva od pet godina neprekidnog prebivališta te mogućnost uračunavanja prethodnog zakonitog boravka u Republici Hrvatskoj, uključujući razdoblje prijavljenog boravišta. Također je potrebno preispitati opravdanost uvjeta hrvatskog državljanstva, stalnog ili dugotrajnog boravka, sve s ciljem otklanjanja rizika neizravne višestruke diskriminacije i osiguravanja jednakog pristupa predmetnim pravima. VIII./ Pravobraniteljica smatra potrebnim ukazati i na pitanje visine naknade plaće za vrijeme korištenja prava na stanku za dojenje djeteta, propisanog člankom 23. ZRRP-a. Naime, važećim zakonskim rješenjem propisano je da radnica ili samozaposlena majka za vrijeme korištenja navedenog prava ostvaruje naknadu plaće u iznosu od 100 % proračunske osnovice, preračunane na satnu osnovicu, neovisno o visini njezine stvarne plaće. Pravobraniteljica smatra kako bi trebalo preispitati opravdanost ovakvog načina određivanja naknade,	

R.br.	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
	budući da on može dovesti do različitih učinaka na financijski položaj radnica, ovisno o visini njihovih primanja. Naime, za radnice čija je plaća viša od proračunske osnovice korištenje prava na stanku za dojenje može predstavljati financijski nepovoljnije rješenje, dok za radnice s nižim primanjima postojeći način obračuna može biti povoljniji. Stoga bi eventualna izmjena predmetnog zakonskog rješenja trebala osigurati da se položaj radnica koje ostvaruju niža primanja ne pogorša, a istodobno omogućiti odgovarajuću naknadu radnicama s višim primanjima. Da s radi o pravu koje se sve manje koristi u praksi, pokazuju i podaci koje je Pravobraniteljica iznijela u svojem Izvješću o radu za 2025. godinu gdje je navela slijedeće: „Što se tiče korištenja prava na stanku za dojenje djeteta, istu je koristilo samo 25 korisnica, što ukazuje na nastavak trenda opadanja broja korisnica ovoga prava. Tako je stanku za dojenje djeteta koristilo: u 2015.- 160 žena, u 2016. - 154, u 2017. - 145., u 2018. - 109, u 2019. - 90, u 2020. - 79, u 2021. - 57, u 2022. – 59, u 2023. – 38, a u 2024. – 27.“ Slijedom navedenog, Pravobraniteljica predlaže da se razmotri osiguravanje punog iznosa plaće za vrijeme korištenja prava na stanku za dojenje djeteta. IX./ Pravobraniteljica smatra potrebnim ukazati i na različito propisane rokove za ostvarivanje prava na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete, ovisno o tome ostvaruje li se pravo na temelju rođenja ili posvojenja djeteta. Naime, člankom 63. stavkom 1. ZRRP-a propisano je da se pravo na jednokratnu novčanu potporu u slučaju rođenja djeteta može ostvariti podnošenjem zahtjeva u roku od šest mjeseci od dana rođenja djeteta, dok je za ostvarivanje istog prava u slučaju posvojenja djeteta propisan rok od svega 30 dana od dana pravomoćnosti rješenja o posvojenju. Pravobraniteljica smatra kako bi trebalo preispitati opravdanost ovakvog razlikovanja, osobito imajući u vidu da se radi o istovrsnom pravu koje se ostvaruje za dijete, neovisno o tome je li roditeljski odnos zasnovan rođenjem ili posvojenjem. Pritom nije razvidno zbog čega bi posvojitelji bili obvezni podnijeti zahtjev u znatno kraćem roku, odnosno zbog čega bi za njih vrijedili stroži uvjeti za ostvarivanje predmetnog prava. Takvo razlikovanje može posvojitelje dovesti u nepovoljniji položaj u ostvarivanju prava koje je namijenjeno financijskoj potpori obitelji povodom dolaska djeteta. Slijedom navedenog, Pravobraniteljica predlaže da se razmotri mogućnost izjednačavanja rokova za podnošenje zahtjeva, na način da se i u slučaju posvojenja djeteta propiše rok od šest mjeseci od dana pravomoćnosti rješenja o posvojenju, čime bi se osigurali jednaki uvjeti za ostvarivanje prava na jednokratnu novčanu potporu. S poštovanjem, Višnja Ljubičić, dipl. iur.	
9.	**HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA** **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA** **Članak 1.** UZ ČLANAK 1. (ČLANAK 53. ZAKONA)	**Nije prihvaćen** Rješenje predviđeno Prijedlogom zakona potrebno je zadržati iz razloga što se Zakonom definira da iznos potpore određen odlukom ne može biti niži od 140% proračunske osnovice.

R.br.	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
	Dodavanjem riječi predloženih u članku 1. članak 53. glasio bi „pod uvjetima i u iznosu propisanom ovim Zakonom i u iznosu koji odlukom utvrđuje Vlada Republike Hrvatske“. Riječi „u iznosu“ se ponavljaju, a iznos više neće biti propisan Zakonom. Predlažemo da se članak 53. izmijeni u cijelosti tako da glasi: Korisnik iz članka 8. ovoga Zakona ima pravo na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, u iznosu koji odlukom utvrđuje Vlada Republike Hrvatske.	
10.	**HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA** **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA** **Članak 2.** UZ ČLANAK 2. (ČLANAK 55. ZAKONA) Prijedlog ne određuje na koju se rođenu djecu odluka Vlade primjenjuje, gdje se objavljuje ni prema kojim mjerilima Vlada određuje postotak proračunske osnovice. Obitelji troškove oko rođenja djeteta planiraju unaprijed, a iznos koji se može mijenjati odlukom bez zakonskih pravila o primjeni smanjuje predvidljivost, iako je najniži iznos od 140 % proračunske osnovice zadržan. Zato predlažemo dodatno nove stavke kojima bi se to pitanje uredilo. Predloženi stavak 4. (u našem prijedlogu stavak 6.) upućuje na „novčanu potporu iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka“, a potporu uređuje samo stavak 1. Ostali stavci uređuju primjenu odluke i najniži iznos, stoga je ispravno upućivanje na potporu iz članka 53. S obzirom na navedeno, predlažemo izmijeniti Članak 2. (Članak 55. Zakona) tako da glasi: (1) Visina jednokratne novčane potpore iz članka 53. ovoga Zakona izražava se u postotku proračunske osnovice, a određuje odlukom Vlade Republike Hrvatske. (2) Odluka iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se u „Narodnim novinama“ i primjenjuje se na djecu rođenu od dana njezina stupanja na snagu, odnosno na posvojenu djecu za koju je rješenje o posvojenju postalo pravomoćno od toga dana, do stupanja na snagu nove odluke Vlade Republike Hrvatske. (3) Odluka kojom se iznos potpore smanjuje ne može se primjenjivati prije 1. siječnja sljedeće kalendarske godine. (4) Pri određivanju postotka iz stavka 1. ovoga članka Vlada Republike Hrvatske uzima u obzir kretanje troškova života i iznos proračunske osnovice. (5) Iznos potpore određen odlukom iz stavka 1. ovoga članka ne može biti niži od 140 % proračunske osnovice. (6) Pravo na jednokratnu novčanu potporu iz članka 53. ovoga Zakona, pod uvjetima iz članka 54. ovoga Zakona, ima i korisnik za posvojeno dijete, osim ako novčana potpora za to dijete nije prije isplaćena drugom korisniku.	**Nije prihvaćen** Prijedlogom Zakona jasno se propisuje da je za utvrđivanje visine jednokratne novčane potpore mjerodavan dan rođenja djeteta, odnosno dan pravomoćnosti rješenja o posvojenju. Time se na jasan i nedvojben način određuje vremenski trenutak primjene odluke Vlade na pojedine korisnike. Nadalje, definiraju se zakonske pretpostavke na temelju kojih će se omogućiti određivanje visine jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete odlukom Vlade Republike Hrvatske radi učinkovitijeg prilagođavanja iznosa potpore stvarnim potrebama obitelji, dok je pravna i financijska predvidivost za obitelji osigurana zakonskim jamstvom najniže iznosa potpore od 140% proračunske osnovice. Prije stupanja na snagu propisi državnih tijela objavljuju se u „Narodnim novinama“ te isto nije potrebno dodatno propisivati ovim prijedlogom Zakona u skladu s člankom 90. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske.
11.	**HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA** **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA** **Članak 3.** UZ ČLANAK 3. (ČLANAK 63. STAVAK 1. ZAKONA) Prijedlog briše riječ „pisani“ ispred riječi „zahtjev“, a obrazloženje uz članak 3. tu promjenu ne spominje. Ako je cilj omogućiti podnošenje zahtjeva	**Nije prihvaćen** Opravdano je brisati riječ: „pisani“ ispred riječi: „zahtjev“, imajući u vidu načine podnošenja zahtjeva stranke propisane člankom 41. stavkom 1. Zakona o općem upravnom postupku.

R.br.	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
	elektroničkim putem, podržavamo ga. Predlažemo da se to navede u obrazloženju i da Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje roditelje pravodobno obavijesti o načinu podnošenja zahtjeva.	
12.	**HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA** **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA** **Članak 4.** UZ ČLANAK 4. (PRIJELAZNE ODREDBE) Prema članku 4. stavku 2. Prijedloga i novom članku 63. stavku 1., za dijete rođeno prije stupanja odluke Vlade na snagu pripada dosadašnji iznos potpore i kad je zahtjev podnesen kasnije. Roditelji djece rođene u studenom i prosincu 2026. tako ne bi ostvarili povećanje, iako su još u roku od šest mjeseci za podnošenje zahtjeva. Pri povećanju potpore 2025. godine (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama, NN 34/25.) uvećani iznos ostvarila su i djeca rođena do šest mjeseci prije stupanja izmjena na snagu, a Zavod je korisnicima kojima je potpora već bila isplaćena razliku isplatio po službenoj dužnosti. Predlažemo isto rješenje. Ono je u skladu s ciljem iz obrazloženja jer se i dalje primjenjuje prema danu rođenja djeteta, a obuhvaća sve roditelje koji su u trenutku stupanja odluke na snagu još u roku za podnošenje zahtjeva. Stoga predlažemo da se iza članka 4. stavka 3. Prijedloga dodaju stavci 4. i 5. koji glase: (4) Iznos jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete utvrđen prvom odlukom Vlade Republike Hrvatske iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona primjenjuje se i na djecu rođenu u razdoblju od šest mjeseci prije stupanja te odluke na snagu, odnosno na posvojenu djecu za koju je rješenje o posvojenju postalo pravomoćno u razdoblju od 30 dana prije stupanja te odluke na snagu. (5) Korisnicima kojima je za djecu iz stavka 4. ovoga članka jednokratna novčana potpora već isplaćena Zavod će po službenoj dužnosti obračunati i isplatiti razliku do iznosa utvrđenog odlukom iz stavka 4. ovoga članka u roku od 90 dana od dana stupanja te odluke na snagu.	**Nije prihvaćen** Obzirom da će Vlada ubuduće odlukom utvrđivati iznos potpore, uvođenje retroaktivnosti od 6 mjeseci samo za prvu odluku značilo bi da roditelji djece rođene u drugoj polovici 2026. dobivaju retroaktivno uvećanje, dok roditelji djece rođene u drugoj polovici bilo koje sljedeće godine kada se iznosi budu ponovno mijenjali to pravo neće imati što bi dovelo do nejednakog postupanja. Također, zakonom nije moguće unaprijed propisivati retroaktivno djelovanje akta Vlade.